

**OPINIA PRZYRODNICZA Z ZAKRESU ORNITOLOGII I
CHIROPTEROLOGII POD KĄTEM ZASIEDLENIA
OBIEKTU PRZEZ ZWIERZĘTA CHRONIONE W
ZWIĄZKU Z PLANOWANĄ TERMOMODERNIZACJĄ
BUDYNKU zlokalizowanego na dz. nr 647/1, 646/1,
ul. Plac Wolności 9, Baligród.**

Opracowanie: Tomasz Harmata
Wetlina, lipiec 2024

Tomasz Harmata

Spis treści:

1 UWARUNKOWANIA PRAWNE.....	3
2 PODSTAWA I ZAKRES OBSERWACJI.....	3
3 OPINIA O OBECNOŚCI CHRONIONYCH GATUNKÓW ZWIERZĄT.....	3
4 WNIOSKI KOŃCOWE.....	10
5 LITERATURA.....	10
6 AKTY PRAWNE.....	11

1. Uwarunkowania prawne.

Przesłanką do wykonania przedmiotowej opinii są zapisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916, 1726, 2185, 2375) i rozporządzeń wykonawczych zapewniających ochronę prawną poszczególnym gatunkom zwierząt wynikające także z implementacji prawa UE.

W przypadku stwierdzenia gatunków prawnie chronionych powyższe przepisy pozwalają na ewentualne uzyskanie (w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody) odstępstw od zakazów obowiązujących wobec gatunków chronionych i ich siedlisk, o których mowa w art. 52 ust 1, w tym w szczególności zezwolenie na zniszczenie siedlisk lub ostoi ptaków czy niszczenie i usuwanie gniazd. Zgodnie z art. 56 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska na obszarze swojego działania może zezwolić w stosunku do gatunków objętych ochroną ścisłą na odstępstwa od ww. zakazów.

Zezwolenie na niszczenie siedlisk lęgowych prawem chronionych gatunków ptaków, czy nietoperzy zasiedlających budynki, jeżeli jest to niezbędne, może być wydane tylko w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i jeżeli zezwolenie nie jest szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt, a działanie to wynika z konieczności ograniczenia poważnych szkód w odniesieniu do mienia.

Pozostałe przepisy prawne związane z ochroną zwierząt:

- Ustawa z 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt;
- Ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie;
- Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- Ustawa z 6 czerwca 1997. Kodeks Karny.

2. Podstawa i zakres obserwacji.

Potrzeba sporządzenia opinii przyrodniczej wynika z planowanej termomodernizacji budynku, w ramach projektu: **„Termomodernizacja placówek oświatowych na terenie Gminy Baligród”**.

Celem obserwacji było stwierdzenie czy planowany do modernizacji budynek stanowi miejsce występowania chronionych gatunków zwierząt.

W dniu 22 lipca 2024, w godzinach 13.30- 15.30 przeprowadzono wizję terenową ww. budynku pod adresem Plac Wolności 8 w miejscowości Baligród.

Obserwacja polegała na wyszukaniu miejsc przebywania i gniazdowania ptaków oraz obecności nietoperzy. Inwentaryzacja ornitologiczna polegała na wyszukaniu wszelkich miejsc, wykorzystywanych przez ptaki do gniazdowania. Poszukiwano wszelkich śladów wskazujących na obecność ptaków w okresie lęgowym – gniazda, odchody, skorupki jaj, zmumifikowane pisklęta, wypluwki, półksiężycowate ślady pozostawione przez ogony ptaków pod otworami w elewacji oraz pióra. Inwentaryzacja chiropterologiczna polegała na sprawdzeniu szczelin i innych potencjalnych miejsc rozrodu i kryjówek nietoperzy oraz obserwacji nasłuchowej.

Obserwacje prowadzone były z gruntu wokół budynku (w tym również przy użyciu lornetki 10x50) oraz poprzez spenetrowanie całej powierzchni poddasza.

Oględzinom podlegały elewacje budynku (ewentualne miejsca mogące stanowić siedlisko gatunków chronionych jak szczeliny, otwory wentylacyjne, miejsca za rynnami, balkony, okapy itp. a w przypadku poddasza cała dostępna jego powierzchnia obejmująca podłogę poddasza, drewnianą konstrukcję nośną dachu wraz z jego deskowaniem oraz zabudowę drewnianą ścian szczytowych.

Zwrócono uwagę na każde dające się zidentyfikować ślady bytowania ptaków i nietoperzy: gniazda, pióra, odchody, przebarwienia od regularnego przebywania zwierząt, wypluwki, szkielety lub zmumifikowane pozostałości zwierząt, odgłosy nietoperzy.

3. Opinia o występowaniu chronionych gatunków.

Budynek nie posiada wentylowanego stropodachu mogącego być dogodnym schronieniem gatunków chronionych. Dach pokryty blachą opiera się na konstrukcji drewnianej. Odeskowanie krokwi dachowych wykonane jest w pozostawieniu wolnych przestrzeni pomiędzy sąsiednimi deskami. Uniemożliwia to stworzenie w obrębie dachu dogodnych termicznie mikrosiedlisk dla występowania nietoperzy i ptaków. W okresie letnim miejsca takie charakteryzują się ekstremalnie wysokimi temperaturami, zimą natomiast nie odbiegają termicznie od warunków zewnętrznych

Budowa dachu budynku

W obrębie konstrukcji dachowej nie stwierdzono występowania ptaków i nietoperzy.

Na elementach drewnianych stwierdzono pozostałości gniazd os.

Pozostałości gniazd os w obrębie konstrukcji nośnej dachu.

Podłoga poddasza pokryta posadzką betonową, czysta, bez śladów odchodów, resztek gniazd, jajek, szczątków zwierząt, piór etc.

Odeskowanie ścian szczytowych poddasza szczelnie przylegające, brak dogodnych otworów wlotowych pomiędzy deskami. Pod ścianami szczytowymi poddasza nie stwierdza się piór ani odchodów.

W obrębie poddasza nie stwierdzono odgłosów nietoperzy.

Elewacje budynku w dobrym stanie, bez pęknięć i ubytków zaprawy, utrzymywane w czystości, nie stwarzające możliwości gniazdowania gatunków ptaków takich jak *jerzyk*.

Elewacja budynku

Elewacja budynku

Elewacja budynku

Wystające z elewacji okapy nad wejściami do budynku oraz balkony czyste, bez śladów gniazdowania ptaków, z przylegającą obróbką blacharską. To samo dotyczy obróbek blacharskich pod otworami okiennymi.

System rynien odprowadzających wodę opadową bez śladów gniazdowania ptaków.

Parapety oraz balkony na elewacji budynku

Zadaszenia ponad wejściami do budynku.

Zadaszenie ponad wejściem do budynku

Rynny bez śladów gniazdowania ptaków

Podbitki szczelnie przylegające do elewacji. Pojedyncze pozostałości po gniazdach *Hirundinidae* w obrębie podsufitów (2 miejsca z pozostałościami gniazd w obrębie całości elewacji)

4.Wnioski końcowe

Mając na uwadze zakres planowanego przedsięwzięcia dotyczący jedynie termomodernizacji elewacji budynku oraz wykonania ocieplenia podłogi poddasza, prace te nie naruszają przepisów z zakresu ochrony gatunkowej i mogą być wykonane, bez konieczności uzyskiwania dodatkowych decyzji tzw. derogacyjnych, tj. odstępujących od zakazów obowiązujących wobec gatunków chronionych.

Żaden z fragmentów budynku mający stanowić przedmiot prac modernizacyjnych nie stanowi siedliska występowania gatunków zwierząt chronionych.

5. Literatura

Głowaciński Z. (red.). 2001. Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce. PWRiL, Warszawa.

Gromadzki M. (red.). 2004. Ptaki. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 7 (część I), s. 314. T.8 (część II), s. 447.

Luniak M., Muzeum i Instytut Zoologii PAN, STOP, Ptaki w budynkach, Warszawa, 2008.

Wylegała P., Jaros R., Dzieciołowski R., Kepel A., Szkudlarek R., Paszkiewicz R. Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody. Salamandra, Poznań, 2009.

<https://www.gov.pl/web/gdos/Ochrona-ptakow-podczas-prac-termomodernizacyjnych>

GDOŚ. Ptaki i nietoperze w miastach. NFOŚiGW

6. Akty prawne

- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. UE.L.1992.2006.7)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183 i z 2020 r. poz. 26)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916, 1726, 2185, 2375)

	TAK	NIE	
Puszczykowate i Płomykówkowate		X	Brak wyplówek, piór, odchodów wskazujących na przebywanie ptaków
Jerzykowate		X	Brak potencjalnych siedlisk w obrębie elewacji. Gatunek nie stwierdzony w pobliżu budynku
Jaskółkowate		X	Brak zajętych lub tegorocznych gniazd w obrębie elewacji. Pojedyncze gniazdo ubiegłoroczne, pojedyncze ślady po gniazdach starszych
Drozdowate (kos)		X	Nieliczne potencjalne siedliska jak przestrzenie za rynnami czyste, bez śladów gniazdowania
Muchołówkowate		X	Brak śladów gniazdowania w obrębie poddasza. Brak optymalnych siedlisk w obrębie elewacji budynku
Sikory		X	Pojedyncze potencjalne suboptymalne siedliska na elewacji budynku nie wskazują na zasiedlenie przez te gatunki
Wróblowate		X	Jak wyżej
Nietoperze		X	W obrębie poddasza nie stwierdzono występowania osobników nietoperzy. Brak odchodów na posadzce poddasza lub innych śladów wskazujących na występowanie tych zwierząt (szczątki)

Renez Thawate

